

_ Vilka delar av BBIC dokumenteras?

En studie från Stockholms stad

HENRIK KARLSSON

Vilka delar av BBIC dokumenteras?

© FoU Nordväst och författaren 2020

ISBN: 978-91-89681-51-4

FoU Nordväst är ett kunskapscentrum för socialtjänsten i nordvästra Stockholms län.

FoU Nordväst is a Research and Development center for the social services of the northwestern municipalities of Stockholm County, Sweden.

För ytterligare information www.fou-nordvast.se

_Sammanfattning

Barns Behov i Centrum (BBIC) är ett dokumentationssystem för den sociala barnvården som består av forskningsbaserade delar som visat sig vara viktiga för barns hälsa och utveckling på kort och lång sikt. Den här studien syftar till att undersöka vilka delar som dokumenterades av socialtjänsten i Stockholm stad.

Ett stickprov på 280 slumpmässigt utvalda barnvårdsutredningar togs från samtliga 14 stadsdelar ($n=280$). Hälften hade inletts det första halvåret 2011, och den andra hälften det första halvåret 2014. Samtliga utredningar hade avslutats med någon form av insats.

Resultatet indikerar ett liknande mönster 2014 som 2011. Några delar dokumenterades klart mer ofta än andra, medan vissa delar nästan helt utelämnades. År 2014 utreddes oftast "Familjens bakgrund och situation" (94 %), "Känslo- och beteendemässig utveckling" (81 %), "Familjenätverk" (74 %), "Boende" (74 %), "Arbete" (73 %), "Utbildning" (69 %), "Hälsa" (64 %), och "Ekonomi" (62 %). Klart mer sällan dokumenterades "Socialt integrering" (8 %), "Lokalsamhällets resurser" (9 %), "Identitet" (5 %), "Socialt uppträdande" (6 %) och "Klara sig själv" (4 %).

Förändringarna mellan åren var små, men två statistiskt signifikanta förändringar noterades. År 2014 dokumenterades "Familjens bakgrund och situation" signifikant mer ofta jämfört med 2011 (86 % 2011, 94 % 2014: $p=.50$). Och "Socialt uppträdande" dokumenterades signifikant mer sällan 2014 jämfört med 2011 (15 % 2011, 6 % 2014: $p=.034$).

Resultatet bekräftar i allt väsentligt tidigare studier, och implicerar för praktiken ett behov av att säkerställa att professionella överväganden avgör vilka delar av BBIC som väljs ut för att dokumenteras. Det är viktigt att vissa delar inte väljs av slentrian, samtidigt som utredningarna behöver ge en helhetsbild av barnens situation.

_Innehåll

Inledning.....	1
Syfte och frågeställningar	3
Disposition.....	3
Barns Behov i Centrum (BBIC).....	3
Tidigare forskning om BBIC	5
Metod	8
Den sociala barnvården i Stockholm stad	9
Resultat	10
Diskussion.....	12
Implikationer för forskning och praktik	13
Styrkor och svagheter	14
Referenser	15

_Inledning

BBIC är ett enhetligt och forskningsbaserat dokumentationssystem för att utreda, planera, genomföra och följa upp insatser till socialt utsatta barn och unga och deras familjer. BBIC utgår från ett så kallat ekologiskt perspektiv på barns hälsa och utveckling, det vill säga att barn utvecklas genom att samspela och interagera med sin känslomässiga, kulturella och socioekonomiska miljö. Detta visualiseras i den så kallade BBIC-triangeln, som hjälper handläggare att utreda de delar av ett barns liv som forskning visat kan påverka barns utveckling på kort och lång sikt (Socialstyrelsen, 2013).

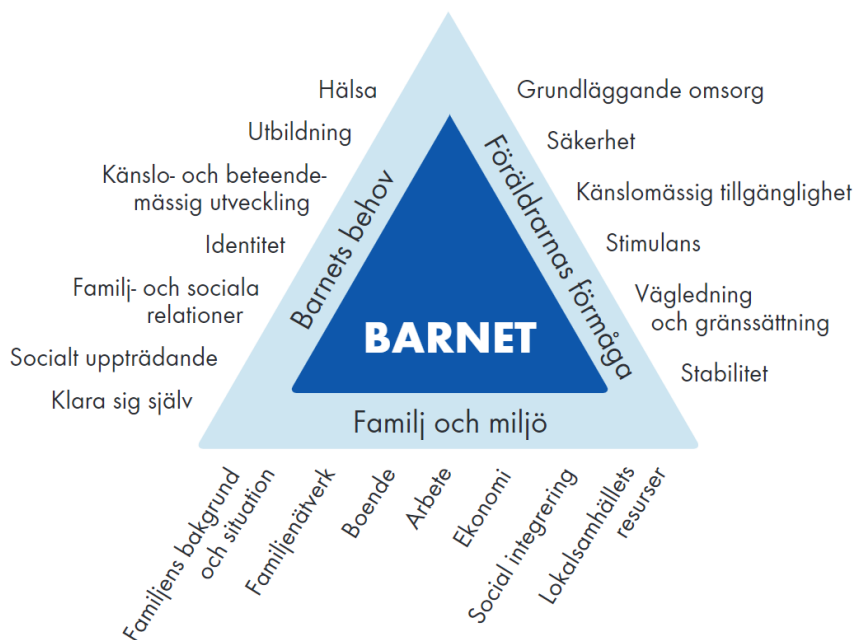
Då ambitionen med BBIC är att bidra till att helheten av barns behov utreds är det av intresse att undersöka vilka delar av BBIC-triangeln som dokumenteras. Några studier från FoU-enheter har undersökt just detta och kunde konstatera att vissa delar dokumenterades klart oftare än andra, medan andra delar nästan helt utelämnades eller dokumenterades mycket sällan (Gustafsson & Ångman, 2012; Berg Eklundh & Matscheck, 2012; Gladh & Boklund Palm, 2011; Wolf Sandahl, 2011; Enell, 2009; Ångman, 2009)

Det bör noteras att BBIC-triangeln reviderades år 2015, se figur 1 och 2. Detta efter att Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting tillsammans med en grupp forskare arbetat för att få triangeln att bättre stämma överens med aktuell forskning samtidigt som det fanns en ambition att förenkla arbetet, stärka rättssäkerheten, förstärka forskningsstödet, öka delaktigheten och förbättra den systematiska uppföljningen (Socialstyrelsen, 2015). Resultatet blev bland annat att antalet delar minskade och barnets behov placerades i mitten av triangeln. Triangelsidan ”Barnets behov” blev istället ”Barnets utveckling”.

Den här studien berör den äldre BBIC-triangeln, se figur 1. Men trots det bedöms studien vara relevant eftersom den bidrar till forskningen om BBIC och ger en viktig inblick i hur socialtjänsten arbetat med att dokumentera barn och ungas behov.

Figur 1

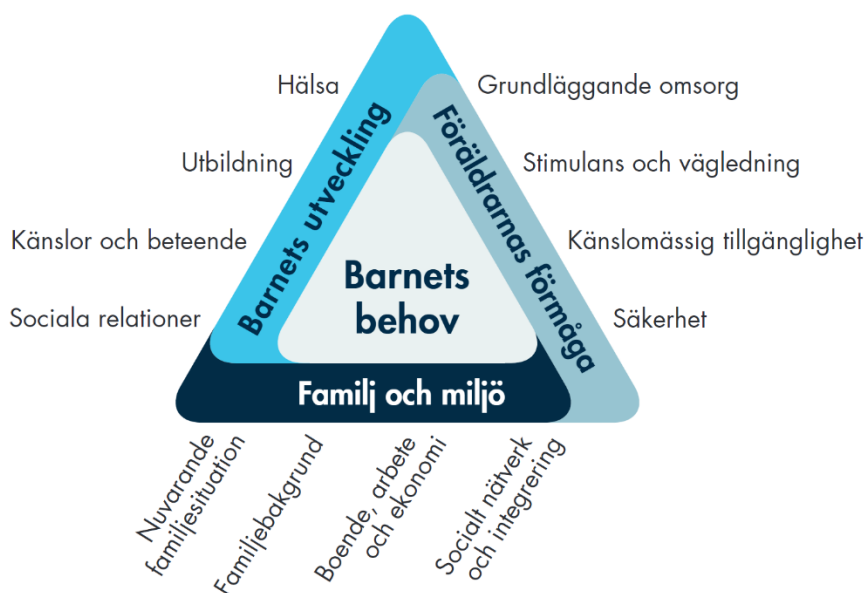
Ursprunglig
BBIC-triangel

Källa: www.socialstyrelsen.se; Copyright @ Socialstyrelsen

Figur 2

Reviderad
BBIC-triangel

Källa: www.socialstyrelsen.se; Copyright @ Socialstyrelsen

Syfte och frågeställningar

Syftet med den här studien är att undersöka vilka delar av BBIC som socialtjänsten i Stockholm stad dokumenterade i barnavårdsutredningar de första halvåren 2011 och 2014, samt jämföra resultatet mellan åren. Frågeställningarna är:

- Hur ofta dokumenterades de olika delarna av BBIC de första halvåren 2011 och 2014?
- Finns det statistiskt signifikanta skillnader mellan åren?

Disposition

Nästa avsnitt behandlar bakgrunden till BBIC och vad målsättningen är med systemet. Efter det går tidigare forskning igenom. I metodavsnittet beskrivs hur datamaterialet till studien samlades in och bearbetades. Direkt efter metodavsnittet presenteras resultatet. Rapporten avslutas med en diskussion kring vilka delar av BBIC som dokumenterats och vilka implikationer resultatet har för forskning och praktik.

_Bakgrund till BBIC

I slutet av 1990-talet gav regeringen Socialstyrelsen uppdraget att utveckla och stärka den sociala barn- och ungdomsvården. Beslutet föregicks av en längre tids kritik mot socialtjänsten, bland annat för att barnen inte fick komma till tals tillräckligt och för att det saknades vård- och behandlingsplaner vid placeringar (Riksdagens revisorer, 1991/92; Justitieombudsmannen, 1985). Ett resultat blev Barns Behov i Centrum (BBIC), ett forskningsbaserat dokumentationssystem som togs fram med inspiration från de brittiska systemen *Integrated Children's System* (ICS) och *Framework for the Assessment of Children in Need and their Families* (FACNF, Department of Health, 2000). Triangeln i FACNF är identisk med den gamla BBIC-triangeln, se figur 1. Den reviderade BBIC-triangeln, se figur 2, är dock unik för Sverige (Socialstyrelsen, 2015).

BBIC är anpassat efter socialtjänstens regelverk och designat för att kunna användas i myndighetsutövning samtidigt som barnets ställning och delaktighet förstärks genom barnperspektivet. Tanken är också att BBIC ska bidra till att samla in data på aggregerad nivå som kan ligga till grund för forskning om hur socialtjänstens insatser påverkar barn och deras familjer (Socialstyrelsen, 2018; Dahlberg & Forsell, 2006).

Kommunerna behöver teckna en licens med Socialstyrelsen för att få använda BBIC. I den förpliktigar de sig att dokumentera samtliga utredningar i de standardiserade dokument som tillhandahålls (Socialstyrelsen, 2014; Socialstyrelsen, 2011). Till stöd för handläggarna finns bland annat en grundbok. Den senaste kom 2018 (Socialstyrelsen, 2018).

_Tidigare forskning

System som liknar ICS och FACNF används idag i över 15 länder. De lokala utvärderingarna har överlag indikerat positiva resultat och har syntetiserats i en kanadensisk meta-utvärdering. Den visade att systemen förbättrat analyserna av komplexa situationer, stärkt barnens ställning, gjort föräldrarna mer delaktiga samt ökat den tvärprofessionella samverkan (Léveillé & Chamberland, 2010).

Forskare i Storbritannien har dock riktat kraftig kritik mot hur systemet i sin ursprungliga version utformades och implementerades i Storbritannien (Munro, 2011). En viktig punkt i kritiken var att de ansvariga inte utvecklade systemet i dialog med de yrkespraktiker som skulle använda det. Väl implementerat ökade därför riskerna i arbetet istället för att minska, samtidigt som utrymmet för professionella överväganden och bedömningar försämrades (White, et al., 2010). Några forskare lyckades visa att systemet var så pass illa designat och tungrott att handläggarna var tvungna att hitta genvägar genom systemet för att överhuvudtaget kunna utföra sitt arbete (Broadhurst, et al., 2009). Kvaliteten i utredningarna blev således lidande till följd av den alltför rigida implementeringen och bristen på flexibilitet (Wastell, et al., 2009). Kritiken ledde fram till flera försök att förbättra systemet, se till exempel Department for Education (2010) och Department for Children, Schools and Families (2010).

I Sverige har BBIC på olika sätt utvärderats lokalt. Socialstyrelsens egen utvärdering visade att projektet överlag varit lyckat eftersom kommunerna som deltog hade en egen drivkraft att förändra sig till det bättre: BBIC bidrog till att stärka barns ställning och delaktighet, öka kunskapen om barns behov samt förbättra dokumentationens struktur och beslutsunderlagets kvalitet (Socialstyrelsen, 2008). I tillägg har flera FoU enheter undersökt och granskat den lokala implementeringen. Ett viktigt resultat är att handläggarna generellt sett ser positivt på BBIC och den struktur som systemet ger utredningsarbetet (Cederborg, 2006). Flera faktorer kan dock hindra en framgångsrik implementering av BBIC, som hög arbetsbelastning (Nordqvist, 2008; Svendsen, 2012), svag organisationsanpassning (Sjömar, 2007) och bristande IT-stöd (Hedqvist, 2010).

FoU enheterna har i flera studier också tittat mer specifikt på vilka delar av BBIC som dokumenterats. I Jönköpings län visade till exempel Enell (2009) att inom "Barnets behov" hade "Känslo- och beteendemässig utveckling" dokumenterats i 78 procent av utredningarna, följt av "Utbildning" (63 %), "Hälsa" (58 %) och "Familj och sociala relationer" (58 %). Samtidigt hade "Identitet", "Socialt uppträdande" och "Klara sig själv" nästan aldrig dokumenterats, även när det gällde barn äldre än fem år. Inom "Familj och miljö" hade "Lokalsamhällets resurser" och "Social integrering" endast dokumenterats i 58 procent respektive 55 procent av utredningarna, medan "Familjens bakgrund och situation", "Familjenätverk", "Boende", "Arbete" och "Ekonomi" hade dokumenterats i mellan och 85 och 93 procent av utredningarna.

Ångman (2009) kom till liknande slutsatser i en utvärdering av implementeringen i Örebroregionen. De delar inom "Barnets behov" som hade dokumenterats mest sällan var "Identitet" (49 %), "Socialt uppträdande" (49 %) och "Förmåga att klara sig själv" (44 %), medan "Hälsa", "Utbildning", "Känslo- och beteendemässig utveckling" och "Familj och sociala relationer" hade dokumenterats i mellan 72 och 81 procent av utredningarna. En uppföljningsstudie kom fram till ett närmast oförändrat resultat (Gustafsson & Ångman, 2012).

Wolf Sandahl (2011) gjorde liknande observationer i en utvärdering av BBIC på Södertörn: "Känslo- och beteendemässig utveckling" och "Utbildning" hade dokumenterats i samtliga utredningar. "Hälsa" hade dokumenterats 93 procent av utredningarna, "Familj och sociala relationer" i 80 procent och "Klara sig själv" i 66 procent. "Socialt uppträdande" och "Identitet" hade endast dokumenterats i 46 procent respektive 33 procent. Angående "Familj och miljö" hade "Lokalsamhällets resurser" dokumenterats mest sällan (43 %), följt av "Social integrering" (61 %), medan "Familjens bakgrund och situation", "Familjenätverk", "Boende", "Arbete" och "Ekonomi" hade dokumenterats i mellan 72 och 88 procent av utredningarna.

Gladh och Boklund Palm (2011) konstaterade att kommunerna Järfälla och Sollentuna endast hade dokumenterat "Klara sig själv" i 29 procent av utredningarna, "Socialt uppträdande" i 32 procent och "Identitet" i 37 procent. "Hälsa" hade dokumenterats i 89 procent av utredningarna och "Känslo- och beteendemässig utveckling" i 93 procent. Inom "Familj och miljö" hade "Lokalsamhällets resurser" och "Social integrering" endast dokumenterats i 8 respektive 28 procent av utredningarna. "Ekonomi" hade dokumenterats i 64 procent av utredningarna, "Arbete" i 86 procent och

”Boende” i 83 procent. ”Nätverk” och ”Familjens bakgrund och situation” hade dokumenterats i 94 procent respektive 97 procent av utredningarna.

Berg Eklundh och Matschecks (2012) utvärdering av hur BBIC användes i nordöstra Stockholms län visade att inom ”Barnet behov” hade ”Identitet”, ”Socialt uppträdande” och ”Klara sig själv” dokumenterats sällan. Och inom ”Familj och miljö” hade ”Lokalsamhällets resurser” och ”Social integrering” nästan inte alls dokumenterats.

_Metod

Datamaterialet till den här studien kommer från en kvalitetsgranskning av barnavårdsutredningar som Tore Svendsen och Henrik Karlsson på FoU Nordväst genomförde i Stockholm stad (Svendsen, 2016). Inom ramen för studien granskades kvaliteten i ett stickprov med totalt 280 barnavårdsutredningar ($n=280$) som hade avslutats med någon form av insats och inlets någon gång under de första respektive halvåren 2011 och 2014. Från samtliga 14 stadsdelar valdes slumpmässigt 20 utredningar ut, 10 från vardera året. Etikprövningsnämnden granskade studien i förväg och gav sitt godkännande (nr. 2013/1259-31/5).

En stor mängd information samlades in från utredningarna, inklusive vilka delar av BBIC som hade dokumenterats. Det gör det möjligt att redovisa och jämföra resultaten mellan åren med hjälp av statistisk hypotesprövning. Den hypotes som formulerades i denna studie var att det inte fanns någon skillnad mellan åren med avseende på vilka delar av BBIC som hade dokumenterats. För att testa om hypotesen stämde användes en metod som heter chi-två test (med Yates kontinuitetskorrektions) med en så kallad signifikansnivå på 95 procent. Det innebär att skillnader mellan åren anses vara statistiskt signifikanta om sannolikheten för att få aktuell fördelning i stickprovet är lägre än 5 procent, givet att det inte finns någon skillnad i den population från vilket stickprovet drogs, det vill säga samtliga barnavårdsutredningar genomförda i Stockholm stad under de första halvåren 2011 och 2014. Denna sannolikhet anges med det så kallade p -värdet, som har en skala mellan 0 till 1.

Beskrivande statistik togs fram med hjälp av Microsoft Excel 2010 och R version 3.6.0 (R Core Team, 2019) med psych-paketet som innehåller kommandot "describe.by", vilket ger en mängd beskrivande statistik över en hel datafil. Signifikanstester beräknades i Social Sciences Statistics "Chi-Square Calculator for 2 x 2 Contingency Table" (Social Science Statistics, u.d.), en online-kalkylator som beräknar chi-två test för 2x2 korstabeller.

Den sociala barnvården i Stockholm stad

Stockholm stad är Sveriges största kommun med en befolkning på drygt 950 000 personer (Stockholm stad, 2019). I staden ansvarar 14 stadsdelsförvaltningar för den sociala barnvården i sina respektive stadsdelar. I första hand erbjuds stödinsatser i hemmet, så kallade öppenvårdsinsatser, som kontaktpersoner, samtalsstöd eller familjebehandling. Barn som inte kan bo hemma kan få beslut om så kallade dygnet-runt-vårds insatser, det vill säga beslut om att placeras hos släktingar eller andra närstående eller i ett familjehem som socialtjänsten rekryterat (Stockholms stad, 2017).

År 2011 tog staden emot cirka 11 000 anmälningar, inledde cirka 4400 utredningar samt gav cirka 5200 barn insatser i någon form, varav 3000 öppenvårdsinsatser och 2200 dygnet-runt-vårdsinsatser. År 2014 tog staden emot cirka 18 000 anmälningar, inledde cirka 9600 utredningar samt gav cirka 5900 barn insatser i någon form, varav 3200 öppenvårdsinsatser och 2700 dygnet-runt-vårdsinsatser. Statistiken inkluderar ensamkommande flyktingbarn (Stockholm stad, 2015).

_Resultat

I tabell 1 redovisas resultatet från studien. I den första kolumnen redovisas den andel av utredningarna år 2011 som hade dokumenterat en viss del av BBIC. I den andra kolumnen redovisas motsvarande siffra för 2014. I den tredje kolumnen redovisas den förändring i respektive andel som uppmätts mellan åren. I den fjärde kolumnen redovisas p -värdet. Är sannolikheten lägre än 5 procent för den aktuella fördelningen i stickprovet anses den vara statistiskt signifikant och anges med en stjärna, *.

Resultatet indikerar att vissa delar av BBIC dokumenterades mycket mer ofta än andra, medan andra dokumenterades klart mer sällan än andra. Mönstret är detsamma för båda åren.

Inom "Familj och miljö" hade "Familjens bakgrund och situation" dokumenterats mest ofta både 2011 och 2014 (86 % respektive 94 %). "Familjenätverk", "Boende" och "Arbete" hade dokumenterats i mellan 73 och 81 procent av utredningarna båda åren, medan "Ekonomi" låg på drygt 60 procent båda åren. "Social integrering" och "Lokalsamhällets resurser" hade dokumenterats mer sällan: i mellan 8 och 11 procent av utredningarna båda åren.

Inom "Barnets behov" hade "Känslo- och beteendemässig utveckling" dokumenterats mest ofta båda åren (78 % respektive 81 %). "Hälsa" och "Utbildning" hade dokumenterats i mellan 64 och 72 procent av utredningarna båda åren. "Familj och sociala relationer" hade dokumenterats i 60 procent av utredningarna 2011 och 55 procent av utredningarna 2014. "Identitet", "Socialt uppträdande" och "Klara sig själv" hade dokumenterats klart mer sällan båda åren: 8 respektive 5 procent, 15 respektive 6 procent, samt 8 respektive 4 procent.

När det gäller skillnader mellan de första respektive halvåren 2011 och 2014 indikerar resultatet två statistiskt signifikanta skillnader: den första är att "Familjens bakgrund och situation" hade dokumenterats signifikant oftare 2014 (+8 %, $p = .031$, $p < 0.05$), och den andra är att "Socialt uppträdande" hade dokumenterats signifikant mer sällan (-9 %, $p = .020$, $p < 0.05$).

	2011	2014	Förändring	p-värde
Familj och miljö				
Familjens bakgrund och situation	86 %	94 %	+8 %	.050*
Familjenätverk	81 %	74 %	-7 %	.252
Boende	78 %	74 %	-4 %	.486
Arbete	78 %	73 %	-5 %	.405
Ekonomi	66 %	62 %	-4 %	.619
Social integrering	11 %	8 %	-3 %	.537
Lokalsamhällets resurser	9 %	9 %	+0	1.000
Barnets behov				
Hälsa	69 %	64 %	-5 %	.446
Utbildning	72 %	69 %	-3 %	.601
Känslo- och beteendemässig utveckling	78 %	81 %	+3 %	.658
Identitet	8 %	5 %	-3 %	.465
Familj och sociala relationer	60 %	55 %	-5 %	.468
Socialt uppträdande	15 %	6 %	-9 %	.034*
Klara sig själv	8 %	4 %	-4 %	.198'

* $p < 0.05$

Tabell 1

Delar av BBIC som hade dokumenterats de första respektive halvåren 2011 och 2014. Resultat från Pearsons chi-två-test med Yates kontinuitetskorrektion.

_Diskussion

Resultatet indikerar att Stockholm stad dokumenterade vissa delar av BBIC klart oftare än andra delar, medan vissa delar nästan helt utelämnades. Resultatet indikerar dessutom att det varit på detta sätt under flera år. Inom "Familj och miljö" sticker särskilt "Familjens bakgrund och situation" ut, en del som dokumenterats i hela 94 procent av utredningarna 2014. Delarna "Familjenätverk", "Boende", "Arbete" och "Ekonomi" dokumenterades i en majoritet av utredningarna. "Social integrering" och "Lokalsamhällets resurser" dokumenterades nästan inte alls under något av åren. Inom "Barnets behov" sticker "Känslö- och beteendemässig utveckling" ut, en del som dokumenterats i 81 procent av utredningarna 2014. "Hälsa", "Utbildning" och "Familj och sociala relationer" dokumenterades i en majoritet av utredningarna. "Identitet", "Socialt uppträdande" och "Klara sig själv" dokumenterades nästan inte alls något av åren. I allt väsentligt bekräftar detta resultat tidigare studier från FoU enheterna (Berg Eklundh & Matscheck, 2012; Gladh & Boklund Palm, 2011; Wolf Sandahl, 2011; Enell, 2009; Ångman, 2009).

Resultatet väcker frågor om hur BBIC används i praktiken. Till att börja med behöver det konstateras att det inte är ett krav att alla delar av BBIC ska dokumenteras i alla utredningar. I Sverige råder den så kallade proportionalitetsprincipen, det vill säga att utredningar inom socialtjänsten inte ska göras större och mer ingripande än nödvändigt (Leviner, 2011). Av det följer att socialtjänsten ska välja ut de delar att utreda som är relevanta för varje individuellt barn. Fler delar än nödvändigt ska inte väljas ut. Det är därför fullt naturligt att vissa delar inte dokumenteras i 100 procent av utredningarna. Exempelvis är "Klara sig själv" kanske inte lika relevant för yngre barn som för äldre barn. Men med utgångspunkt från resultatet väcker ändå denna studie frågan om varför vissa delar av BBIC förefaller bli systematiskt utelämnade. Är det verkligen så att "Social integrering" så sällan är relevant? Och varför utreds så sällan "Identitet"? Eller "Klara sig själv"? Och är verkligen just "Känslö- och beteendemässig utveckling" något som nästan alltid behöver dokumenteras? Eller "Familjens bakgrund och situation"?

Det bör dock sägas att bara för att en del inte valts ut för att dokumenteras, behöver inte det innebära att information om denna del inte alls dokumenterats i utredningen. Exempelvis kan det vara så att delen ”Identitet” inte valts ut för att dokumenteras, men att information om den unges identitet kan återfinnas under en annan del, till exempel ”Känsl- och beteendemässig utveckling”. Undertecknad och Tore Svendsen, som samlade in denna studies datamaterial, fick ibland intrycket att vissa saker som stod under vissa delar nog egentligen skulle ha dokumenterats under andra delar ifall BBIC skulle ha följts mer strikt. Något vi inte heller kunnat frigöra oss från helt är en känsla av att vissa delar kanske valts ut av slentrian, snarare än de omständigheter som var gällande för det individuella barnet, till exempel med utgångspunkt från den oro som framkommit i anmälan eller information som kommit myndigheten till del allteftersom utredningen pågått. Stämmer detta intryck leder det huvudsakligen till två problem. För det första beskrivs kanske inte helheten av barnens situation på det sätt som det är tänkt att göras enligt BBIC. Istället kanske vissa aspekter av barnens liv dokumenteras oftare än andra utan att det finns sakliga skäl till det. För det andra riskerar utredningarna att bryta mot proportionalitetsprincipen om vissa delar av BBIC väljs ut utan att de egentligen behöver dokumenteras utifrån den oro som framkommit.

Med tanke på resultatet från denna studie är det också av intresse att reflektera kring den revidering av BBIC-triangeln som gjordes 2015 (Socialstyrelsen, 2018). Den uppmärksamme läsaren noterar nog att de delar av BBIC som dokumenteras sällan har arbetats in i andra delar av triangeln. Inom ”Barnets behov” gäller det till exempel ”Socialt uppträdande”, ”Klara sig själv” och ”Social integrering”.

Implikationer för forskning och praktik

Resultatet implicerar viktiga saker framförallt för arbetsledningen inom socialtjänsten, såsom gruppledare och liknande som hjälper socialsekreterarna i deras dagliga arbete med att strukturera, lägga upp och planera sina utredningar. Det är viktigt att de säkerställer att de delar av BBIC som väljs ut bygger på saklig grund, det vill säga i den oro för det individuella barnet

som har framkommit och som kanske framkommer allteftersom utredningen pågår. Detta för att säkerställa att proportionalitetsprincipen alltid följs. Samtidigt måste arbetsledningen se till att tillräckligt många delar väljs ut för att kunna säkerställa att utredningen ger en helhetsbild av barnets situation i enlighet med den utvecklingsekologiska utgångspunkt som finns i BBIC.

För forskare indikerar resultatet ett behov av att närmare undersöka den process som ligger till grund för socialtjänstens arbete med att välja ut delar av BBIC att utreda och dokumentera. För forskningen är det av vikt att bättre kunna förstå och beskriva detta för att i sin tur bättre kunna förstå hur dokumentationssystem som BBIC används i praktiken. Det kan ju finnas en diskrepans, vilket resultatet från denna studie ändå kan sägas tyda på, mellan hur BBIC är tänkt att användas och hur systemet faktiskt används i praktiken. Sådana insikter kan vara värdefulla och betydelsefulla för de som arbetar med att utveckla och implementera nya dokumentationssystem och andra liknande system.

Styrkor och svagheter

En styrka med studien är att datainsamlingen baserats på BBIC som är ett nationellt enhetligt system för utredning och dokumentation. Begreppen som används är således redan definierade och bör vara väl kända av de praktiker vars arbete varit föremål för studien.

En svaghet med studien, vilket generellt sett är typiskt för kvantitativa studier, är att de som berörts av undersökningen inte kunnat göra sina röster hörda. De gruppleddare och handläggare som strukturerat och planerat utredningarna har således inte kunnat ge sin syn på varför de har gjort som de har gjort. Inte heller har det varit möjligt att inhämta synpunkter från de barn och föräldrar som utretts. För att uppnå det behövs någon form av kvalitativ metod.

_Referenser

Berg Eklundh, L. & Matscheck, D., 2012. *Medför BBIC ett förbättrat barnperspektiv? - En studie om arbetet med implementering av BBIC och barns delaktighet i sju nordostkommuner (Rapport nr. 19/2012)*, Danderyd: FoU Nordost.

Broadhurst, K., Wastell, D, White, S & Hall, C., 2009. Performing 'initial assessment': identifying the latent conditions for error at the front-door of local authority children's services. *British Journal of Social Work*, 40(2), pp. 352-370.

Cederborg, A.-C., 2006. *Barns behov i centrum. Perspektiv på socialtjänstens utredningsarbete när barn misstänks fara illa (FoU-rapport 2006:35)*, Linköping: FoU-centrum för vård och omsorg.

Dahlberg, C. & Forsell, A., 2006. *BBIC i praktiken - att knäcka koden*, Lund: Studentlitteratur.

Department for Children, Schools and Families, 2010. *Integrated Children's System (ICS) improvement: Guidance package (March 2010)*.

[Online] Available at:

<https://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20101215180658/http://www.dcsf.gov.uk/everychildmatters/resources-and-practice/IG00703/>

[Använd 30 04 2019].

Department for Education, 2010. *ICS improvement*. [Online]

Available at:

<https://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20110711171233/http://www.education.gov.uk/childrenandyoungpeople/safeguarding/socialworkref orm/b0071081/integrated-childrens-system-ics-improvement>

[Använd 30 04 2019].

Department of Health, 2000. *Framework for the Assessment of Children in Need and their Families*, London: The Stationary Office .

Enell, S., 2009. *Barnet i utredningen - en uppföljningsstudie om barns ställning i barnavårdsutredningar genomförda i BBIC.*, Jönköping: Luppen kunskapscentrum.

Gladh, M. & Boklund Palm, A., 2011. *Med barnet eller blanketter i centrum. Uppföljning av dokumentationssystemet Barns Behov I Centrum*

(BBIC) i nordvästra Stockholm (Forskningsrapport 2011:1), Sollentuna: FoU Nordväst.

Gustafsson, M. & Ångman, I., 2012. *Barns Behov i Centrum – rapport från ett förbättringsarbete i Örebroregionen 2006 - 2010 (Rapport 2012:07)*, Örebro: Regionförbundet Örebro.

Hedqvist, M., 2010. "BBIC-PROJEKTET" Om implementeringen av BBIC i sju kommuner i Uppsala län (FoU-rapport 2010/2), Uppsala: Regionförbundet Uppsala län.

Justitieombudsmannen, 1985. *Barn i familjehem – En undersökning av hur socialnämnderna fullgör sina uppgifter inom familjehemsvården*, Stockholm: Justitieombudsmannen.

Léveillé, S. & Chamberland, C., 2010. Toward a general model for child welfare and protection services: A meta-evaluation of international experiences regarding the adoption of the Framework for the Assessment of Children in Need and Their Families (FACNF). *Children and Youth Services Review*, 32(7), pp. 929-944.

Leviner, P., 2011. *Rättsliga dilemman i socialtjänstens barnskyddsarbete*. Stockholm: Jure.

Munro, E., 2011. *The Munro Review of Child Protection: Final Report, a child-centred system*, London: Department for Education UK Publications.

Nordqvist, O., 2008. *Att arbeta med BBIC – en undersökning om utbildning, stöd och praktiskt arbete med BBIC*, Katrineholm: Katrineholms kommun. Socialförvaltningen, Forskning och utveckling.

R Core Team, 2019. *The R Project for Statistical Computing*. [Online] Available at: <https://www.r-project.org/>

Riksdagens revisorer, 1991/92. *Familjehemsvård för barn och ungdomar: rapport 1991/92:4*, Stockholm: Riksdagens revisorer.

Sjömar, M., 2007. *Barns Behov I Centrum (BBIC) – Förutsätter reflektion och lärande - En utvärdering av implementeringen av BBIC i Umeå kommuns socialtjänst*, Umeå: Umeå kommun, Utvecklings- och forskningsenheten.

Social Science Statistics, u.d. *Chi Square Calculator for 2x2*. [Online] Available at:

<https://www.socscistatistics.com/tests/chisquare/default.aspx>

[Använd 22 06 2019].

Socialstyrelsen, 2006. *Grundbok Barns behov i centrum (BBIC)*. Stockholm: Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen, 2008. *Social barnavård i förändring : Slutrapport från BBIC-projektet*, Stockholm: Socialstyrelsen.

- Socialstyrelsen, 2011. *Formulär och stöddokument. Barns behov i centrum (BBIC)*. u.o.:Socialstyrelsen.
- Socialstyrelsen, 2013. *Barns behov i centrum. Grundbok BBIC*. Stockholm: Socialstyrelsen.
- Socialstyrelsen, 2014. *BBIC Licensavtal*, Stockholm: Socialstyrelsen.
- Socialstyrelsen, 2015. *Från enskilt ärende till nationell statistik*, Stockholm: Socialstyrelsen.
- Socialstyrelsen, 2018. *Grundbok i BBIC - Barns behov i centrum*, Stockholm: Socialstyrelsen.
- Stockholm stad, 2012. *Beskrivning av socialtjänsten i Stockholms stad. Rapport 2011. Dnr 3.1-202/2012.*, Stockholm: Stockholm stad, Socialförvaltningen, Avdelningen för stadsövergripande frågor.
- Stockholm stad, 2015. *Beskrivning av socialtjänsten i Stockholm stad. Dnr 3.1.1-107/2015.*, Stockholm: Stockholm stad, Socialförvaltningen, Avdelningen för stadsövergripande frågor.
- Stockholm stad, 2019. *Statistik om Stockholm*. [Online] Available at: <http://statistik.stockholm.se/oversiktlig-statistik> [Använd 16 april 2019].
- Stockholms stad, 2017. *Stöd till barn som far illa*. [Online] Available at: www.stockholm.se/FamiljOmsorg/Stod-till-familj--barn/Barn-som-far-illa/Stod-till-barn-som-far-illa/ [Använd 18 04 2017].
- Svendsen, T., 2012. *Socialarbetares förhållningssätt till BBIC (Forskningsrapport 2012:1)*, Sollentuna: FoU Nordväst.
- Svendsen, T., 2016. *Den sociala barnavården i Stockholm - behov, utredningar, insatser, uppföljning och brukardelaktighet 2013-2015 (Forskningsrapport 2016:1)*, Sollentuna: FoU Nordväst.
- Wastell, D., White, S. & Broadhurst, K., 2009. The Chiasmus of Design: paradoxical outcomes in the e-Government reform of UK Children's Services. i: G. Dhillon, B. C. Stahl & R. Baskerville, red. *IFIP - Advances in Information and Communication Technology*. Berlin: Springer, pp. 257-272.
- White, S., D., W., Broadhurst, K. & Hall, C., 2010. When policy o'erleaps itself: The 'tragic tale' of the Integrated Children's System. *Critical Social Policy*, 30(3), pp. 405-429.
- Wolf Sandahl, I., 2011. *Utvärdering av BBIC på Södertörn (FoU Södertörns skriftserie nr 99/11)*, Tullinge: FoU Södertörn.

Ångman, I., 2009. *Gör BBIC skillnad? – En uppföljning av kvaliteten i socialtjänstens utredningar av barn i Örebroregionen.*, Örebro: Regionförbundet Örebro.